

SZENTKIRÁLYI HÍRMONDÓ

FÜGGETLEN KÖZÉLETI HELYI LAP www.szentkiraly.hu

HÍRMONDÓ

MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK SIKEREKBE Gazdag Boldog ÚJ ÉVET KÍVÁN A SZENTKIRÁLYI HÍRMONDÓ SZERKESZTŐSÉGE!

Bor csorduljon poharunkba,
Oltuk szomjunk hegy levélvel,
Lépten, nyomon kínáljanak
Dagadóval, derelyével!
Orvosságunk pezsgő legyen,
Gondos kezek bontsák rögtön
Újra, mikor fogyni látszik,
Jéghidegen ott gyöngyözzön!

Elsuhant lám, ez az év is,
Sose legyen búsabb nála!
Zúgjon harang, s azt hirdesse,
Továtűnt az út sarába,
Elillant a szomorúság,
Nincs itt helye már a gondnak,
Decemberi vigasságunk
Őrizzük hát tovább holnap,
Tervezzük a jövőt jobbnak!
(Mentovics Éva verse)

Valóban elsuhant a múlt eszterdő. Nem panaszkodhatunk sem az eseménytelenségre (talán éppen emiatt érezzük a sodrását), sem az eredménytelenségre. Izgalomból is, örömből is jutott bőven. Nincsenek még adataink a szokásos évvértékeléshez, ám első látásra kiegyeznénk az új évről is valami hasonlókkal. Ez egyszerre jelenti az életünk velünk történt, általunk nem befolyásolható szférájának minősítését, és a saját hatáskörünkben lévő teendők sorával való megbirkózásunk, lehetőségeink kihasználásának összegzését is.

Igencsak örülhetünk annak a 17 újszülöttnek, akik szűkebb családjuk boldogításán túl egész faluközösségünk életrevalóságát, önbizalmát is erősítik. Távolatokba nézni csak velük együtt lehetséges. Ez főként annak ismeretében igaz, hogy a Hírmondó hasábjain az elmúlt évben közel 30 falustársunk elhunytáról adtunk hírt.

Életünk e két legmeghatározóbb pillanata éppen nem tipikus igazolása erőnk nagyságának, akaratunk és képességeink kiválóságának. Csak az az idő kínál lehetőséget testi-szellemi javaink kifejtésére, ami a kettő között telik el. Minden újévi jókívánságba általában

beleértjük úgy a velünk „csak” történő, mint az általunk kezdeményezett és egyéni-közösségi adottságainktól nagyon is függő események kedvező alakulását. Harmóniába hozni a kettőt, és szépen beilleszteni Szentkirály jelenleg velünk és általunk is zajló történelmébe: ez a mi felelősségünk. Ezt rajtunk kéri számon.

Falunk életére gyakorolt közvetlen hatását még nemigen érezzük a jelenkori népvándorlásnak. Nagyon is tisztában vagyunk eközben azzal, hogy sem Országként, sem településként nem vagyunk/leszünk képesek kivonni magunkat a még be sem látható jövő ebbéli hatásai alól.

Időben talán(?) közelebb esik, és reméljük javunkra fordítható a településünket átszelő két jelentős útbepuhítás táj- és társadalomalakító következményeinek sora.

Meg kell még említeni nem hatáskörünkben lévő tényezőként a Hazánk jogrendjének nehezen követhető változásait is. Csak decemberben a Magyar Közlöny összesen 26 számának 5.700 oldalán 42 törvény és 140 Kormányrendelet jelent meg. (Utóbbiak között van olyan is, ami egymagában 158 (!), korábban már hatályban lévő Kormányrendelet módosít.) Ebből persze még nem vonható le következtetés egy Állam stabilitására, hát még a nép közérzetére. (Egy ország pillanatnyi helyzetének kiváló gazdasági mutatói nyomorúságos életeteket és égbekiáltó álnokságokat egyaránt leplezhetnek.)

Az életünkre közvetlenül ható mind ezen változások felerősítik igényünket a kiszámíthatóságra, megnő értéke a biztonságnak, melyhez a személyes megbízhatóság, vagyis a hűség erénye a legjobb kapcsolódó.

Ne porlasszuk hát az őseink által rakott talpkövet, hanem erősítsük a tiszta erkölcs minket is megtartó támaszát! Ez a támasz ugyanis „megvész”, ha mi magunk nem építgetjük. Te és én, ma is, holnap is.

Ferenc pápa ezt az évet az Irgalmasságnak szenteli. Térjünk hát meg a Jóság és Hűség útjára! Az életünk folyását vissza ugyan nem fordíthatjuk, tetteinket meg nem törtéنتé nyilvánítani nem vagyunk képesek. Ám az előre irányt, vagyis bomlasztás helyett az építést, sandaság helyett az igaz szót, csak az erényes élet, a hűség, biztonsága mutathatja. Hűség az Úristen őseink által is követett parancsaihoz, a minket is megtartó-életető Hazánkhoz, és gyermekeink távlatos Jövőjéhez. Ez legyen zsinórmértéke az egymás iránti nagyvonalú megbocsátásnak is: kinek-kinek törekedni arra, hogy velem és általam boldogabb legyen az Új Évben Szentkirály faluközössége, mint nélkülem lenne.

Szabó Gellért

A TARTALOMBÓL:

- Testületi ülés • Táncosok karácsonya • Párizsi klímakonferencia • Garabonciás diák • Egyházi oldalak • Évzáró programok az ovisban • Bünt megelőzésről - iskolásoknak • Önismeret alapfokon; otthonról hozzuk vagy tanuljuk? • Alapítványunk karácsonyi ünnepe • Egyszerűsödnek a közigazgatásban intézhető ügyek • December időjárása • Az év rovára • Étkek, tippek, fortélyok • Képek a fotóalbumomból • Vezetőváltás a nyugdíjas klub élén

A képviselő-testület decemberi ülésén történt

A szentkirályi képviselő-testület 2015. december 14-én tartotta ülését. Az ülésen minden képviselő jelen volt.

Az első napirendi pont a Művelődési Házban végzett tevékenységekről szólt.

Gergely Attiláné közművelődési felelős tájékoztatása szerint igaz, hogy 2014-ben fejeződött be a Művelődési ház belső felújítása, de 2015-ben is volt egy nagyobb beruházás, hiszen napelemek kerültek a Ház tetőzetére, az Óvoda áramellátását is biztosítva.

Érdekeltségnövelő pályázatunk idén is nyert, így az előző évben épített kemencékhez ponyva készült, számítógép és állítható magasságú asztalkák kerültek a könyvtárba.

A Ház az elmúlt évekhez hasonlóan 2015-ben is sok-sok rendezvénynek, értekezletnek, családi eseménynek, egyesületek, civil szervezetek összejövetelének adott helyet: aranykalászos tanfolyam (összesen huszonnyolc alkalom), Tanyavilág 2020 konferencia, március 15-ei ünnepség, Nyugdíjas klub tavaszi bálja, turisztikai konferencia, Majális, a három évesnél fiatalabb gyermeküket nevelő édesanyáknak Anyák Napja, Magyartarka Tenyésztők Országos Egyesületének konferenciája, Augusztus 20. (az időjárás miatt idén a Művelődési Házban), Szentkirály Napja a Sporttéren műsorral, a Művelődési Házban helyi ügyes kezű férfiak, asszonyok munkáiból kiállítással (goblein, famunka, kovácsoltvas, préselt lemez, foltvarrás, horgolás), Szüreti Multság, Szent Mihály-napi rendezvény traktoros felvonulással, hagyományörző kukoricatörés a Nemzeti Művelődési Intézet által finanszírozott kettő fő kulturális közfoglalkoztatott segítségével. A két fő március 15-től segíti munkáját, minden rendezvényen aktívan kivették részüket a munkából.

A Vágó János Gazdakör október 17-én tartotta zenés rendezvényét, bálját.

Október 28-án indult filmvetítés Szentkirály régi életéről kéthetente, kb. egy órában.

Citerázni vágyók november 3-án kezdhettek el tanulni Zobokiné Ilonka nénitől, a Nyugdíjasok őszi bálja november 7-én volt nagy létszámmal.

A tudás-átadás céljával kérte meg

Kökényné Erzsike nénit, hogy a hagyományos rétes-húzás csinja-bínjára tanítsa meg az erre vágyókat. Első alkalom november 18. volt, de a nagy érdeklődésre tekintettel december 1-én ismételték.

Fentiekén túl a Horgoló szakkör, a Nyugdíjas klub, a Baba-mama klub, a táncsoportok, a

Mozgáskorlátozottak egyesülete, a Polgárőr egyesület, a Gazdakör, a Vadásztársaság tartja itt rendezvényeit, de a Művelődési Házban fogadja ügyfeleit a falugazdász is minden hétfőn.

Egyéb értekezletek, összejövetelek: Takarékszövetkezet, TÉSZ, falugyűlés, Nemzeti Együttműködés fórumai, testületi ülések, Hegyközség gyűlése. A Véraló állomás is rendszeresen minden évben kettő alkalommal szervez véralást.

Az Iskola és az Óvoda is a Művelődési Házban tartja ünnepségeit, nagyobb rendezvényeit, előadásait és az azokra való felkészülést.

A Művelődési Házra tartozik az esküvők lebonyolítása is. Faluházban, Műv. házban, parkokban. Ez évben hat esküvő, és kettő lakodalom volt. Egyre népszerűbbek a családi rendezvények a Műv. házban, illetve a Faluházban.

Idén két aranylakodalom volt, ezen felül még 19 alkalommal születésnap, névnap, keresztelői ebéd, béralkozási ebéd, ballagási ebéd-vacsora. Gyakori az eszközök, bútorzat bérlése is.

Árusok is bérbe veszik a Művelődési házat, igaz egyre kevesebben, de ez annak is betudható, hogy sok a rendezvény, így többször el kell utasítani az árulni vágyókat. Idén 68 alkalom volt december 1-ig (2013-ban ebben az időszakban 86 napon volt árus).

A nyáron a Művelődési Ház egyik helyiségébe került az aszalógép is. A sok rendezvény lebonyolítását és az eszközök elhelyezését is bizonyára jelentősen segíteni fogja a melléképület elkezdett bővítése.

A Könyvtár, Információs és Közöségi Hely működéséről Tóth-Baranyi Marianna könyvtáros adott áttekintést. Jelentős változások nem történtek. A könyvtár heti 36 órában tart nyitva. Hétfőnként 12-17 óráig, keddtől péntekig 10-17 óráig, szombaton pedig a

buszjáratokhoz igazodva 9:30-12 óráig.

A Könyvtári Szolgáltató Rendszer keretében ebben az évben 3 alkalommal kaptunk összesen 207 dokumentumot 347 ezer forintért, de 554 ezer forint értékben. A dokumentumok beszerzése a megyei könyvtár által küldött ajánlójegyzékből történik kedvezményes áron, az olvasói igények figyelembe vételével. Saját beszerzésből idén további 85 ezer forint értékű könyv került az állományba, ebből közel 60 ezer forint az állományból kivont dokumentumok eladásából jött össze. 17 féle folyóirat jár a könyvtárba, ebből mi a Petőfi Népet fizetjük csak elő.

Jelenleg 9.664 dokumentum képezi a könyvtár állományát, 9.288 féle címben.

Idén 2 alkalommal is nagy mennyiségű könyvet töröltünk az állományból, hiszen mind a könyvtárban, mind a raktárban a polcok egyre zsúfoltabbak voltak, az új beszerzéseket egyes állományrészekben már nem lehetett elhelyezni, illetve sok kettős példányú könyv volt.

Jelenleg 282 érvényes tagsággal rendelkező aktív használója van a könyvtárnak. Tavaly 325 volt. 12 fő 65 év feletti, 135-en 14-65 év közöttiek, és 135-en 14 év alatti olvasó.

A könyvtár látogatottsága és a kölcsönzés is jelentősen csökkent az előző év hasonló időszakához képest. Ez visszavehető egyrészt az iskolai tanulólétszám csökkenésére, hiszen többen hagyják el a helyi képzést, mint ahányan beiratkoznak. Elsősorban viszont a gyerekek megnövekedett terhelése miatt következett be a változás. Nőtt az óraszámuk, a szabadon választható iskolai elfoglaltságok köre, valamint a különböző sportágakat egyesületi szinten űző tanulók száma is. Korábbi években 11:30 körül több osztály is befejezte az óráit, most viszont a legtöbb csak 13:15-kor végez, ami után már kezdődik is számukra a délutáni tanulási időszak. Jelentősen csökkent a 14 éven aluliak olvasási (kölcsönzési) kedve, amit mindenképpen növelni kell, mert félok, hogy ennek arányában csökkenteni fogják a támogatást is.

Október végéig 107 rendezvény volt a könyvtárban. Kiállítás 3, közművelődési és közösségépítő rendezvény 42 (filmvetítés, kézműves foglalkozások), könyvtárhasználati képzés 2 (most van tervben felnőtteknek egy Internet használói tanfolyam), olvasáskultúra fejlesztés 20 (író-olvasó találkozó, irodalmi foglalkozások, vetélkedők, játékok), digitális kompetenciák fejlesztése 10, egyéb programok (pl. alakformáló torna) 30 alkalommal.

A rendezvényeken eddig összesen 1793-an vettek részt (előző évben ez 1749 fő volt, 92 programon).

Minden hónapban igyekszik csoportos foglalkozásokat szervezni, figyelembe véve az országos rendezvényeket és ünnepeket. Az óvodások általában havonta jönnek, az iskolások már ennél ritkábban.

Programok terén a felnőtt lakosságot lenne jó még több alkalommal bevonni, de ez a korábbi években is nehezen ment. Két új számítógép került a könyvtárba, így jelenleg 8, viszonylag jó állapotban lévő gépen lehet internetezni, 5 db új fejhallgatót is vásároltunk.

Munkakörébe tartozik a települési honlap szerkesztése, amihez szorosan kapcsolódik Szentkirály Község facebook oldalának gondozása is.

Takácsné Kis Márta tájékoztatója szerint a Szentkirályi Táncsoporton belül a 2014/15-ös tanévben 5 korcsoport tevékenykedett óvodáskortól a felnőttkorig, összesen 99 fővel.

Az új tanévben (2015/16) az ovisok száma megnövekedett, de a felső tagozatban egyre kevesebben táncolnak, ami az Ifjúsági Táncsoport utánpótlására nézve kicsit aggasztó.

A gyerekek hétköznapi délutánonként, a fiatalok hétvégén este próbálnak a Művelődési Ház nagytermében. A programok ütközését sajnos nem mindig tudjuk elkerülni, így néha a Sportcsarnokban és az iskolában is tartunk edzéseket. Fellépő ruháinkat a Kultúrház pincéjében tároljuk.

Ebben az évben csoportonként 2-3 koreográfiát tanultunk. Vendégoktatóink is voltak: Molnár Tamás és Ladányi Alíz. A Táncévről összesen 15 tánckoreográfiát mutattak be a gyerekek és a fiatalok nagy lelkesedéssel, az igen szépszámú és hálás közön-

ségnek. A műsorban szerepelt néptánc, klasszikus tánc, modern- és showtánc is.

A gyermekcsoportok elsősorban falunk és iskolánk rendezvényein szerepeltek: Falunap, Jótékonyági Gála, Karácsonyi műsor, Alapítványi sorolás, Majális, Kapunyitogató Program.

Az Ifjúsági Csoport sok meghívást kap a környező és távolabbi települések rendezvényeire is: Tizsakécske, Lakitelek, Kecskemét, Nyárlőrinc, Tiszaalpár, Helvécia, Lajosmizse, Bugac, Vezseny, Kiskunhalas, Baja, Balatonfüzfő, Vatta, Sály, Marosszentkirály (Erdély).

Évente 30-35 alkalommal lépünk fel.

Ebben az évben is két saját szervezésű programunk volt: a Táncos bál februárban, és a Táncévről júniusban. Mindkettő nagy sikerrel zárult. Köszönjük a vállalkozók és a szülők, magánszemélyek támogatását, segítségét! Már szervezés alatt van a 2016-os farsangi „Táncos bál”, melyet február 6-ra tervezünk.

A Táncsoport élete azonban nemcsak próbákból és fellépésekből áll, hanem más közös programokat is szervezünk. Megnéztük például a Kecskemét Táncegyüttes műsorát, együtt buliztunk a Csík Zenekar koncertjén. Minden évben szalonnasütéssel zárjuk a tanévet. Nagyon örülünk, amikor táncosaink családi eseményein is szerepelhetünk: szülinap, lakodalmak, évfordulók... Különleges esemény volt, hogy ismét egybekelt egy táncospárunk, Takács Renáta és Rátfai Kornél. A táncosok igazi közösségi emberként és barátként segítettek mindenben. Említésre méltó, hogy táncosaink minden évben ajándékkal lepik meg táncospárjukat születés- és névnapjukon. Decemberben pedig nagy izgalommal várjuk a „táncos Mikulást”. Az ajándékozás után közös programot szervezünk: játszunk, vetélkedünk, fürdőzünk vagy korcsolyázunk...! Az ifjúsági csoporttal 4 napos kiránduláson voltunk Kőszeg környékén. Balatonfüzfőn táncstudásunkat is bemutathattuk. A kirándulásra a gyermektáncsoportból is részt vettek néhányan. A ballagó nyolcadikos táncosok pedig már évek óta ajándékkal kapják ezt a kirándulást.

A fellépésekre való utazást elsősorban személygépkocsikkal oldjuk meg, illetve segítségünkre vannak az Önkormányzat mikrobuszai is. Köszönjük szépen!

A Táncsoport zavartalan működésében természetesen sokan segítenek, amikor tudnak, de sajnos még nincs olyan személy, aki állandó segítségemre lehetne. Lányom, Bernadett a táncos ruhák kiadásában, leltározásában sokat segít. A próbákon is kiegészít, vagy helyettesít, ha van ideje, de egyelőre még neki is sok az iskolai feladata. A Szentkirályi Táncsoport honlapját: <http://szentkiralyitanc.mlap.hu/> továbbra is Csuka Dániel szerkeszti, akinek még a zenék szerkesztését is köszönhetjük.

A második napirendi pontban Kutasi Ferenc ismertette a Helyi Esélyteremtő Program felülvizsgálatának eredményét. A felülvizsgált HEP-et a testület elfogadta.

A képviselő-testület a Közalapítvány által az önkormányzatnak a II. félévben végzett munkák kifizetéséről is döntött.

Kutasi Ferenc ismertette, hogy a legutóbbi testületi ülésen tárgyalta kamerarendszer kiépítésére megérkezett az árajánlat. Ez 6 helyszínen 6 db kamerával rendelkezne, amely bővíthető. A kamerák kültéri, szélsőséges időjárási körülmények közötti működésre is képesek, nagy megbízhatóságúak, éjszaka is jó minőségű képet adnak. A kamerákat tartókonzoltra szerelik, vandálbiztos kivitelben. Minden eszközre 1 év teljes körű garancia vonatkozik. A teljes kiviteli költség 5 millió forint.

A testület abban foglalt állást, hogy a beruházáshoz szükséges a Közalapítvány támogatása, és mivel nemcsak közvagyon, hanem magánvagyonok védelméről is szó van, mindenképpen kérni kell személyes anyagi hozzájárulást az Alapítványra vállalkozóktól magánszemélyektől.

Szabó Gellért tájékoztatta a képviselő-testületet, hogy a MOL Zrt. küldött értesítést, miszerint egy kutató mélyfúrás fognak végezni Szentkirály területén.

Táncosok karácsonya

Táncsoportunk tagjai minden évben kedves kis ajándékkal lepik meg egyik táncos társukat. Az idén Budapestre utazás közben a buszban lepett meg minket a Mikulás, ő adta át az ajándékokat. Örömmel még fokozta, hogy az ajándékozás után a Fővárosi Nagycirkusz Balance c. előadását is megcsodálhattuk, majd a Városligeti Műjégpályán korcsolyázhattunk!

Csodás nap volt!

Hasonlóan csodás napokat és boldog új évet kívánunk Mindenkinek!

Szentkirályi Táncsoport

Párizsi klímakonferencia

Csaknem 200 ország vezetői találkoztak Párizsban november 29. és december 11. között, hogy megvitassák földünk megmentését a globális felmelegedéstől. A tanácskozás fontosságát jelzi, hogy még a fokozott terrorveszély sem akadályozta meg a találkozót. Néhány fontos szempont, ami kikényszeríti, hogy legyen megállapodás a Föld klímájának stabilitására: a 2015. évnek hét hónapja volt a valaha mért legmelegebb, csak a január és az április nem döntött rekordot. A január 1880 óta a második legmelegebb, az április pedig a harmadik legmelegebb volt. Nagyon valószínű, hogy 2015 felülmúlja 2014-et és ez lesz az eddig mért legmelegebb év. Történelmi adatok alapján ez csak akkor nem következne be, ha az év további részében hirtelen és váratlanul megfordulna a tendencia. Rendkívül valószínűtlen, hogy 2015 nem lesz rekordév – fogalmaztak a tanácskozás résztvevői. A világ szárazföldi és óceáni területeinek szeptemberi hőmérsékleti átlaga 0,9 Celsius-fokkal volt a XX. század 15 Celsius-fokos átlaghőmérséklete felett. Ez volt az eddig mért legmelegebb szeptember, a tavalyi rekordot 0,12 Celsius-fokkal múlta felül. A szeptemberi hőmérséklet jelenleg átlagosan 0,06 Celsius fokkal növekszik évtizedenként. Rekordhőmérsékletet az Északkelet-Afrikától a Közel-Keletig húzódó régióban, Délkelet-Ázsia egy részén, Dél-Amerika északi felének nagy területén és Észak-Amerika középső és keleti részén mértek a hónapban. (Ez az a térség ahol a nagyhatalmak akarataikat igyeksenek más kultúrájú országokra ráerőltetni, ahol az élelemért, és a vízért élet-halál harc folyik.) Az év eddigi időszakának hőmérséklete is rekordot döntött, 0,85 Celsius fokkal

volt a XX. századi átlag felett, így az 1880-2015-ös periódusban ez volt a legmelegebb januártól szeptemberig tartó időszak: 0,12 Celsius fokkal múlta felül a legutóbbi, 2014-es rekordot. A konferencia fő célja, hogy egyezség jöjjön létre az üvegház hatású gázok és szennyező anyagok kibocsátásának csökkentésére. A legnagyobb szennyezők Kína, az Egyesült Államok, az Európai Unió és India. A világ 10 legnagyobb szén-dioxid kibocsátója felelős az emisszió mintegy 70 százalékáért, így Kína 24, az Egyesült Államok 15, az Európai Unió 10, India 6, Oroszország 4,9, Japán 2,9, Brazília 2, Irán és Indonézia egyaránt 1,6-1,6, valamint Kanada 1,5 százalékkal. Az ENSZ adatai szerint az üvegházhatású gázki-bocsátás 35 százalékáért az energiaipar, 24 százalékért a mező- és erdőgazdálkodás a felelős, 21 százalékot juttat a légkörbe az ipar, 14 százalékot a közlekedés és 6 százalékot az építőipar.

A globális emisszió 76 százalékát a szén-dioxid, 16 százalékát a metán, 6 százalékát a dinitrogén-oxid, 2 százalékát a fluor alapú gázok teszik ki. Az ENSZ 2010-ben fogadta el a célkitűzést, hogy a klímaváltozás legrosszabb hatásainak – az áradásoknak, aszályoknak és a tengerszint-emelkedésnek – a megelőzéséhez legfeljebb 2 Celsius-fokkal emelkedhet a Föld légkörének hőmérséklete az iparosodást megelőző időkhöz viszonyítva. Ahhoz, hogy a 2 Celsius-fokos emelkedés tartható legyen, az üvegházhatású gázki-bocsátásnak 2025-ben nagyjából 11-13 milliárd tonnával, 2030-ban 15-16 milliárd tonnával kéne kevesebbnek lennie a felajánlott mennyiségeknél a tudósok becslései szerint. Folytatása következik. –szerk-

GARABONCIÁS DIÁK

Kútjelek a pusztában

Bizony, a mai nemzedékek közötti szellemi-ismeretbeli szakadék miatt lehetséges, hogy a fiatalabb olvasók már meg sem értik cikkünk tárgyát, legfeljebb csak némi előtanulmányok, esetleg kérdezősködés után. Míg időálló olvasóink számára magától értetődő a leírtak nagy része.

A kiveszőfélben lévő ásott gémeskutak vize régebben nélkülözhetetlen volt mind a tanyai gazdaságokban, mind a pusztai állattartásban. A mélyebb, hús kutak vize a tikkasztó nyarakban embernek, jószágoknak adott enyhülést. Régebbi olvasóink még a gémeskutak egyes részeinek (ágasfa, gém, ostorfa, káva) is tudják a nevét, míg a fiatalok számára talán már az is komolyabb magyarázatot igényel, mi az a gémeskút. Szegény mai ifjak már Arany János Toldijának szövegét sem értik, különösen az ilyen kifejezéseket mint az: „ösztvér kútágas hórihorgas gémmel” - amely kifejezésen mellesleg megbukik az egész eszperantó nyelv is.

Még az is ismert lehet régebbi olvasóink számára, hogy a régi tanyai, pusztai világban a gémeskutakkal bizony üzeneteket, csöndes, néma üzeneteket is lehetett közvetíteni, még hozzá láncszerűen viszonylag rövid idő alatt is. Kevésbé ismertek viszont a tényleges jelzések. Jelesebb alföldi írók, néprajzosok, mint a szegedi Tömörkény István és Cserzy Mihály (Homok), a

halasi Nagy-Czirok László többször is írtak a kutakkal adott jelekről, de nem részletezték azokat. Örsi Zsolt kutató azonban ezekből gyűjtött össze egy nyalábra valót Hortobágyi kutak című tanulmányában. [megjelent: Benedek Csaba – H. Bathó Edit – Gulyás Katalin – Horváth László – Kaposvári Gyöngyi szerk.: Tisicum - A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Évkönyve 14. (2004)] A képek jelentése (a számolás vízszintesen balról jobbra halad):

1. A kútgém fel van eresztve úgy, hogy a vízmerő dézsa a kút állójára van téve. Jelentése: vigyázz, hivatalos ember érkezett (pusztagazda, mezőőr, olvasó bizottság, csendőr). 2. A kútgém fel van eresztve, a vízmerő dézsa a kifolyó csatornán áll. Jelentése: hajtsák a jószágokat az itatóhoz. 3. A kútgém fel van eresztve, a vízmerő dézsa a káva mellett kívül a földre van letéve. Jelentése: Elkészült az ebéd, jöjjetek ebédelni. (Ezt a jelzést csak ősszel és tavasszal alkalmazták, amikor egész nap legelt a nyáj. 4. A kútgém fel van eresztve úgy, hogy a dézsa a magasban szabadon lóg. Jelentése: Nagy baj, szerencsétlenség történt (jószágkár, emberhalál). Amikor ezt meglátták azonnal siettek a szomszédos legelőkről segítséget nyújtani. 5. A kútostor a dézsával a kútágasba vert szögére van akasztva. Jelentése: a gulyába, vagy a ménesbe befogadott idegen jószágot sürgősen el kell tüntetni, mert keresik, vagy megérkezett az olvasó bizottság. 6.

A vízmerő dézsa teljesen bele van nyomva a kútba. Jelentése: vigyázz, látogató gazdák érkeztek, ha nem a saját lovon ül, cseréld át a magadéra. Ezt csak a csikósok ismerik. 7. A dézsa nincs a kútostoron, ez pedig fel van téve az ágasra. Jelentése: a kút vize nem iható, mert valaki beleölte magát, vagy jószág fulladt bele. 8. A kútgém felengedten áll dézsa és kútostor sincs rajta. Jelentése: a kút rossz, beomlott, vagy vize nem jó. Ne gyere a közelébe sem. 9. A kút koloncára szűr van terítve, a gém vízszintes helyzetben áll. Jelentése: a számadó nem tartózkodik a legelőn, haza, vagy a csárdába ment. 10. A vízmerő dézsa a kút állóján van, a kútgém hegyére női

kendőt, vagy kötényt kötöttek. Jelentése: rideg nő tartózkodik a pásztorszálláson. Elvégezte a pásztorok ruhájának mosását, foltozását és hajlandó szerelmi szolgáltatásokra is. 11. A vizesdézsa a kútkáva tetején áll, a kútgém hegyére rossz szűr van akasztva. Jelentése: megérkezett az ócskás. Vette a bőrt, hullott szórt, gyapjút és pipaszárat, rámás tükröt, bicskát, bajuszpedrőt árult.

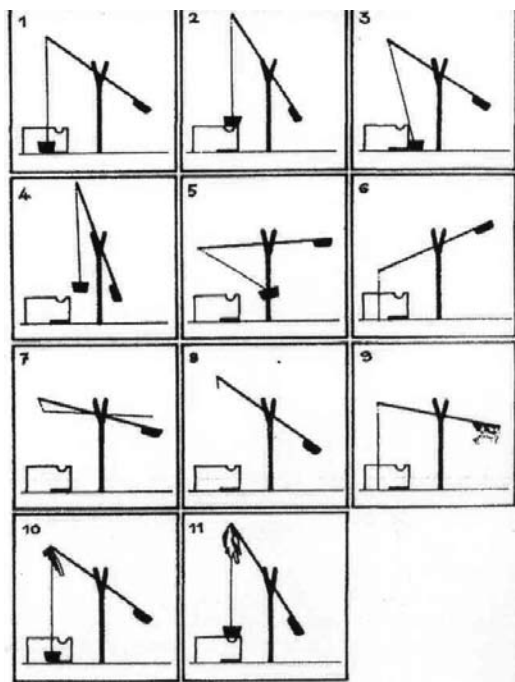
Azt is írja még Örsi Zsolt: A régi betyárvilágban különösen nagy jelentősége volt ezeknek a kútgémjelzéseknek, hiszen ezek segítségével tájékozódtak a jobb sorsra érdemes szegénylegények a pusztákon mozgó hatósági emberek hollétéről. Ezt a jelrendszert olyan tökéletességre vitték, hogy segítségével pontosan behatárolhatták a pandúrok mozgását. Jelentősége volt annak is, hogy milyen magasra volt a kútostor húzva. Ebből az derült ki az értő szem számára, hogy közel, vagy messze járnak-e a pandúrok, tilalmas, vagy szabad-e az út. A kútkoloncot is feljebb, vagy lejjebb kötötték a szerint, hogy melyik irányban járöröznék a hatóság emberei. Ebből tudhatta aztán mindenki, aki nem akart velük találkozni, merre induljon, hogy minél messzebb kerülje őket.

Idézi Nagy Czirok László kiskunhalasi néprajzkutató 1959-es Pásztorélet a Kiskunságon című művét is, melynek adatai szerint a Kiskunságban is hasonló jelzéseket alkalmaztak”ha közbiztonsági személyek időztek a csárdában” Fényképét idézi Pálóczi Horváth András régész szentkirályi 8lászlófalvi ásatásán) talált, 1400-as években gerendabéleléses kút-leletét, amikor rövid kúttörténeti áttekintésében leírja, hogy a középkorban egy-egy faluközösségnek néhány közös kútja volt csak, s nem családokként külön-külön kút.

S ha nem is kútjelet adunk végül – egy, a feledésben elsüllyedni látszó múlt jajszavaként – egy találós kérdést azért felteszünk, a fiatalabb nemzedékek kérdezzék meg nagyszüleiktől, nagybácsijaitól: a gémeskút esetében mely alkatrész neve is – különösen a nagykun-ságiaknál – a kankarék (vagy kankalék) elnevezés?

Békesség veletek! A kő marad.

--bor--

KATOLIKUS ÉLET

Kedves Testvérek!

Új esztendőnkben új kihívások elé is nézünk. Nem egyszer nehéz lesz majd érezni az Istent, de van Óróla tapasztalat, és az világít a sötétben is. Tudjuk, hogy a földi élet az eljövendő mennyországhoz képest eltörpül. Az Ördög is mindig támad. Ott az elfáradás is. Azt is tudjuk, hogy nincs értelme sértődötni élni, mert úgy nem lehet. A Sátán kiker mindenkit. Az életünk pedig esetleges bár, de lehet csókkal búcsúzni minden perctől.

És a hamis világban nem kell meglepődni egyáltalán, ha áruházzal találkozunk. Miért pont velem szemben volnának igazságosak? Nem lehet különbség a sorsom, mint bárkinek, vagy az Emberfiának. A problémák egyébként is benne vannak az élet menetében. Bevállaltuk ezt, amikor valamikor kiálltunk az igazunkért, vagy tettük, amit jónak gondoltunk.

Kell a nagyvonalúság, nem leragadni az adott problémáknál, vagy a felettünk uralkodó törpéknél, mert akkor elvész belőlünk az ÁLOM. Az apró szurkálások nem biztos, hogy célt érnek, hisz akiknek szánjuk úgy is azt hiszik, ami kényelmes számukra. Semmit nem ér, ha így próbálunk hadat viselni.

Ha valóban harcolni kell, másféleképpen kell megtenni. Kell a rend, kell a méltóság és tudni közben, hogy minden egyes késedelemben töltött nap itteni tartózkodásunkat hosszabbítja. Át kell valahogy ölelni a keresztünket.

Talán keresni is a megaláztatást, mert az megfontoltá tesz bennünket és erősít. Kiragad e földi dimenzióból. Megóv, nehogy túl komolyan vegyük a körülöttünk és a velünk történeteket. Meglehet nevetni kellene, illene mindazon a helyzeten, amelybe belekényszerítenek.

Ha valaki kihasznál, bele lehet menni, hogy megnézzük, ez által a gyalázat által milyen lehetőségeket kínál számunkra az Úr. És ha megsértődöm, ezeket a lehetőségeket nem használom ki. Ha bántás ér, nem muszáj megsértődni, ezáltal begubózni, hanem bele lehet állni a kihívásba és elvégezni mindazt, amit jogtalan várnak tőlem. Utána az Úrnál már lehet panaszt tenni.

Kell valami, ami eltereli a figyelmünket a valóság összetettségéről. Hogy ne gondolkozzunk annyit. Hiszen ki akar folyton a harcra gondolni, ami ahhoz kell, hogy jussunk valamire, hogy kijussunk...kijussunk a fájdalom tengeréből. Mindenki szenved. Mindenki életében van káosz. Nem tudom mi a megoldás, csak azt, hogy ha kitartóak vagyunk, rendbe jön minden.

Ferenc pápánk által követni kívánt munkamódszer a lényeglátás fontossága. Ennek elemei pedig a meghallgatás, a párbeszéd, az imádság és a cselekvés, mely utóbbi több javaslat kidolgozását jelenti és kívánhatja meg.

A jó dolgokhoz idő kell. A jövőt készítjük elő, nem rögtönöz-

hetünk mindig. Aki gyakran improvizál, gyakrabban is követ el hibákat. És idő kell egy új hozzáállás kialakításához is, ami nem könnyű dolog. Érdemesebb egy beteget ápolni, mint megpróbálni feltámasztani azt, aki halott. Az Egyház olyan anya, aki minden gyermekére odafigyel, nemcsak a „szófogadókra”. Egy anya minden gyermekét teljes odaadással segíti, tiszteletben tartva mind-egyikük személyes szabadságát.

Elbukunk valahol mindannyian. Abban az értelemben, hogy mindenkinek csalódást okozunk...magunknak is. De az élet áldott kincs, és ha már egyszer megkaptuk, megpróbáljuk jól használni.

Ó Istenem! Meg kell tennem a kötelességem. Ki kell mondanom azokat a szavakat, melyek megszüntetik életem akadályát. Add azt az ősi erőt, amjít akkor adtál, amikor melletted döntöttem. Kérlek add ajkaimra a szavakat, és hogy úgy kerüljek ki minden egyes összecsapásból, hogy tisztán megőrizhessem igazi mivoltom, akit eddig sem hagytam elveszni.

Csak arra kérlek még Istenem, a Reményt mindig add meg nekem! És segíts, hogy soha ne fásuljak hozzá az élethez! Hadd maradjak mindig gyermek és vezess végig az élet nagy labirintusán!

REFORMÁTUS ÉLET

Állj meg - amire vágysz, már a tiéd!

Többnyire sietünk. De hová?

Sok ember úgy véli, csak futva eredhet a boldogság nyomába, pedig éppen így szalasztja el. A boldogság bennünk van. A rohanás és önmagunk hajszolása nem hoz semmilyen eredményt. Az egyetlen megoldás számunkra, hogy megálljunk egy pillanatra, és megbarátkozunk mindazzal, ami most bennünk van.

Természetesen mindig akad valami tennivaló. Ha azonban nem korlátozod önmagadat, nem tűzöl ki határidőt a megállásra, soha nem fogod úgy érezni, hogy igazán élsz. Azt hiszed sokszor, hogy mások bábja vagy. Korlátozd a munka idejét, hogy maradjon időd „élni”. Különben az idő rabszolgájává válsz és soha nem érsz teendőid végére.

A megállás, megnyugvás feltétele annak, hogy tisztázódjanak bennünk a zavaros dolgok, felszálljon a köd, világosan felismerjük a helyzetet. Ha a belső látóhatár kitisztult, akkor találjuk meg a nyugalmat, és csak akkor tudjuk önmagunkat elviselni. Benső békénk, a külső nyugalom előfeltétele is.

Minden nap szükség van „üresjáratokra”, megállásra, szünetekre. Ezek a szünetek lélegzetvételhez juttatják a lelket. A percnyi szabadság által azután ismét tudatosan láthatsz munkához, teremthetsz kapcsolatokat azokkal az emberekkel, akikkel aznap dolgozol.

A szertartások lehetőséget adnak arra, hogy kilépjek a „mókuserékből”. A szertartásoknak mindig súlyuk van, s közben meg is állok. Valamit a kezembe veszek. Meggyújtok egy gyertyát. Teszek egy mozdulatot. Leülök, hogy olvassak. Vagy néhány percig hallgatok. Elmélkedem.

A szertartások azt az érzést keltik bennem, hogy enyém az idő. Reggelenre különös jelleget adnak a napnak. Nem érzem ilyenkor az idő terhét, csak titkát. Nem támad rám az idő, és nem rendel-

kezik felettem, hanem én formálom és alakítom. Némi időt hagyok magamnak, hogy megmeneküljek az életemet kizsákmányoló időbeli követelések terrorjától.

A szertartások olyan pillanatok, amikor teljesen magamban vagyok. Tiltott zóna, védett terület, ahová elvárásaikkal nem léphetnek be az emberek.

Azt az érzést keltik bennem, hogy élek, nem pedig csak éltetnek, használnak mások.

A szertartások nem igényelnek sok időt. Mégis támpontot jelentenek az idő folyamán. A szertartás alatt megáll az idő. Megszűnik az idő rendeltetése. Nem sajnálom magamtól a csendet. Érintkezésbe lépek önmagammal. Fellelegezhetek.

Aki úgy véli, egyre gyorsabbnak kell lennie, hogy teljesíteni tudjon, azt végül a félelem hajtja. A félelem a sietség hajtóereje. Aki fél, nem tud megállni. Nem tud várakozni. Nem tud szemlélődni. Mindent azonnal kézbe kell vennie, különben azt hiszi, hogy elveszítené a dolgok, események fölötti uralmat.

Sokan a vasárnapot is telezsúfolják tevékenységgel. ezzel meghamisítják a vasárnap értelmét, hiszen ez az ajándék nap, amikor megpihenhetünk. Leginkább ilyenkor tudatosan elhatárolódunk a kívülről ránk terhelt feladatoktól és az emberi elvárásoktól.

Ha minden nap egyforma, akkor egyaránt értelmetlenek. Ha a vasárnap olyan, mint a hétköznapiak, akkor minden napunk kiüresedik.

Ahogy a vasárnap megszakítja a hetet, ugyanúgy az ünnepek élénkítik az életet. Az ünnepek meghatározzák az idő jellegét. Az ünnepek az eredeti szent időre emlékeztetik az embereket, és visszaajándékoznak belőle valamennyit.

Az ünnepek kezdettől fogva az idő megújítását jelentik. a felhasznált idő visszanyeri frissességét azáltal, hogy a mulandó időnkben megjelenik a szent

idő.

Az ünnepi szent időben sejtjük meg, hogy mit is jelent az idő: Istentől nekünk ajándékozott pillanat, az Istennel való találkozás helye.

Utunkat csak akkor járhatjuk örömmel és kedvvel, ha tudjuk, hogy az úton újra és újra pihenő vár minket. A pihenés összefügg a nyugalommal. Újra és újra szükségünk van egy menedékházra, ahová betérhetünk, hogy az út ne legyen túlságosan fáradtságos, és nem kényszerítsen bennünket visszafordulásra. Megfordulni azt jelenti: visszafordulni, hátrafordulni, megváltozni. Aki betér a menedékházba, az megváltozva megy tovább. Az ünnepek jelentik a pihenőhelyet utunk során, hogy megváltozva haladhassunk tovább, ahelyett, hogy vissza kellene térnünk a kiindulópontoz.

Minden amire vágyakozol, már a szívedben van. Arról van szó, hogy ne fuss el a világ előtt, hanem tartsd meg és állj elébe.

Ilyen képtelenül hangzik: ez a megtartás minden emberi és szellemi fejlődés feltétele. *(Anselm Grün: Minden napunk út a boldogsághoz)*

Alkalmaink:

Január 12. kedd - Presbiteri gyűlés, 18 óra

Január 15. péntek – Filmklub, 19 óra
Január 19-22. kedd-péntek, 18 óra - **Ökumenikus Imanapok**

Január 26. – Bibliaóra, 18 óra

Január 29-31. – **Mátraháza, gyülekezeti hétvége**

Február 2. – Bibliaiskola, 18 óra

Február 14. – Házaspárok vasárnapja, lehetőség a házassági szövetséget megerősíteni

Február 29-Március 6. –
Evangélikációs hét

Évzáró programok az oviban

Mosolynap alkalmából az Ákom-Bákom bábcsoport előadását láthattuk.

Megérkezett a Mikulás

Adventi készülődés szülőkkel és gyermekekkel közösen.

Könyvtárlátogatás Mariann néninél.

Kecskeméten jártunk.

Felültünk a kisvasútra ...

...és a körhintára is.

Játszottunk a vasútparki játszótéren.

Végül megérkezett a Jézuska!

Bűnmegelőzésről - iskolásoknak

2015. december 9-én bűnmegelőzési előadásokat tartottak a Kecskeméti Rendőrkapitányság munkatársai a szentkirályi iskola felső tagozatosai részére.

Az előadások során a tanulók megismerkedhettek a düh, harag, agresszió fogalmával, illetve a média és televíziózási szokások és közösségi oldalak használatának káros hatásaival, és veszélyeivel.

Az előadók saját tapasztalataikkal és érdekes példákcal tették még színesebbé az előadásokat.

A bűnmegelőzési programot Pekár Renáta, a Gyermekjóléti Szolgálat vezetője szervezte.

Az újság rendszeres olvasója és nyugdíjas pedagógusként hiányoltam egy Családdal, szülővel, gyermekkel és a nevelés mindennapi örömeivel, gondjaival foglalkozó írást. Szeretném pótolni! Sok év tapasztalata, Vekerdi Tamás cikkei adták az ötletet. Remélem érdemes lesz olvasásra!

Önismeret alapfokon; otthonról hozzuk vagy tanuljuk?

Befizetünk nyelvtanfolyamra, különórára, kutyüket veszünk, nyüstöljük gyermekünket, hogy legyen 5-ös. De megtaníjuk-e arra, melyik az a tulajdonsága, amellyel a közösség hasznára válhat? Megmutatjuk e neki az utat az elégedett, önazonos felnőtté váláshoz? Egyetemistáknak rendezett önismereti képzésen feladat: „Alkosd meg saját képesség fűdat! Itt egy fa, tegyél fel rá bármit, amiben jó vagy, bármit!”

Egyik fán 2 megjegyzés, másikon 3, de elférme 10 is. A vagány 18 – 20 évesek megerősítést várnak: Jól csinálom? Ezt így kell? A fiatalokban óriási a megfelelni vágyás, keresik, hogyan kéne teljesíteniük. De nem saját magukban lelnek azokra az erőpontokra, melyekből meríteni tudnának, hanem kívülről várják az útmutatást, a megerősítést. Meg kell nyitni őket, fedezzék fel saját képességeiket, higgyenek önmagukban. Ha megismerik önmagukat, azt a tudást (mert ez is egy tudásanyag, mint a matematika, vagy az idegen nyelv) egész életükben tudják majd használni. Milyenek vagyunk? Önismeret – elég elcsépelten hangzik? Hogy is állunk ezen a téren? Ha egy felvételin, vagy állásinterjún szóba kerül, hogy miben vagyunk jók, mit válaszol-

lunk: elkezdjük sorolni a nyelvvizsgákat, a diplomákat, hol, merre voltunk gyakorlaton. Pedig a munka vagy a tanulmányok élvezetéhez az is kell, hogy ismerjük a személyiségünket. Hogy milyenek vagyunk, mit szeretünk, élvezünk az életben – vagy éppen azt, mi az, ami nem megy.

Bizonyos sikerünk azon múlik, hogy miként mérjük fel a másik ember reakcióit, ki tudjuk-e vívni környezetünk támogatását. Van, hogy leblokkolunk, ha gyors megoldást várnak tőlünk egy problémára, hiába erőltetjük, egyre tehetetlenebbnek érezzük magunkat. Ilyenkor elég, ha fél óra gondolkodási időt kérünk. Gyakran rá kell jönni, hogy van, aki kívülről más emberektől kap energiát, tehát szükségünk van társaságra.

A mai fiatalok ellentmondásos környezetben nőnek fel. Egyrészt túlzott szülői védelmet kapnak, másrészt – cserébe – hatalmas elvárásnak kell megfelelniük mind a családdal, mind a társadalommal, sőt saját magukkal szemben is. A családnak óriási szerepe van abban, hogy mennyi önbizalma lesz a gyermeknek, milyenek ismeri meg magát. Próbáljuk folyamatosan kiemelni a készségeiket, erősítsünk rá arra, amiben ügyesek. Pl.: kibebeknél „Olyan jó, hogy sokat mosolyogsz, vidámabb körülöttem mindenki!” Legtöbbször csak az iskolai értékelés rendszerére erősítünk rá otthon is: „86 % lett a dolgozatod? Nem igaz, hát annyit készültünk rá!”

Szülőként a bizalmunkat és a késői életmunka megtalálásának esélyét adjuk akkor is, ha „megengedjük” a gyerekeknek, hogy ne legyen mindenből jeles. Határozzunk meg a család számára elfogadható helyzetet: „Hozhatsz matekból 3-ast. Hiba lenne, ha 5-öst várnánk el. Viszont az irodalmat szereted, abból legyél 5-ös, és találjuk ki együtt, milyen munkát építhetünk erre a jövőben.”

Képesség szintjén ugyanígy jelezzünk vissza: „Látjuk, szeretsz szerepelni, neked ebből kell sikert kovácsolnod.” Szülőként igazoljuk vissza a pozitív tulajdonságokat,

érezzük azt is, hogy a gyermek a hiányosságaival együtt, így van rendben. A későbbiekben sokkal kevesebb konfliktusa lesz annak, aki már kicsiként képes elfogadni önmagát és ezzel együtt a társai különbözőségét is.

Megnyílni önmagunknak: 30 fős iskolai osztályokban sajnos nincs idő önismeretre, kiscsoportos foglalkozásokat tartani osztályfőnöki órán, pedig ott lehetne igazán átbeszélni a közösség működését. Megbeszélni, hogy ki miért fontos része az osztálynak, ki az, aki mindig lecsillapítja a kedélyeket, ki a legjobb szervező, ... A beszélgetések alatt elhangozhatnak pozitívumok és negatívumok is, a lényeg az, hogy a gyerekek visszajelzést adnak és kapnak, így megtanulnak kritikát megfogalmazni elfogadható formában a másik számára, és másoktól elfogadni azt. Ezek az információk, ez a tudás mankó kell a későbbi boldoguláshoz. Hiszen az a jó főnök, aki tudja, hogy egy csapatban kell fenyegetni, de stréber is, ráadásul képes építő kritikát adni, vagy elfogadni, ha őt bírálják. Önismereti felmérések során azzal szembesülünk, mennyire nem ismerik magukat a gyerekek. Ennek oka, hogy a tőlük elvárt sikerekhez szükséges készségek fejlesztését nincs igazán lehetőségük megszerezni, vagy tökéletesíteni.

A szociális kompetencia, az empátia és a problémamegoldó készség fejlesztésének fontossága feladat az oktatásban. A lehetőségek nem igazán ideálisak hozzá. Versenyelőnybe kerülnek a fiatalok közül azok, akik valamilyen módon (külföldi iskola, gyakorlonoki program) megtanulják magukat a mindennapokban „használni, eladni”, tudatában vannak saját képességeiknek és korlátaiknak is. Amennyiben biztosan érzik korlátaikat, a nem testhez álló feladatokat visszautasítják, ezért lényegesen kevesebb kudarcélmény éri őket. Az önismeret az a terület, ahol nem a teljesítmény a fokmérő, és ez szokatlan a mai világban. Ennek tanulása során az a lényeg, megnyit ad, ha megnyílnak önmagunk felé.

Pásztor tanító néni

Alapítványunk Karácsonyi Ünnepsége

kat hozott, még a Szegedi Ítéltáblához is eljutott ügyünk. Végül sikerült a törvényi előírásoknak mindenben megfelelő dokumentumokat készíteni, és a Kecskeméti Törvényszék meg is küldte a változások jogerős bejegyzéséről szóló végzését.

Az elmúlt időszak főbb adatai szerint közel 20 millió forinttal

gazdálkodott az Alapítvány. A bevételek között szerepel 800 ezer forint pályázati támogatás is, amiből iskolai képzési program valósult meg, valamint az alapítványi alkalmazott után is kaptunk foglalkoztatási támogatást. Az alapítványi gépek-eszközök bérbeadása önkormányzatnak és magánszemélyeknek a legjelentősebb bevételi forrás (összesen 10.418 ezer forint), ezen felül a kommunális hozzájárulás és egyéb adomány összege 7,2 millió forint. (A kommunális adó alóli mentesség címén hatvannal több személy fizetett, mint egy évvel ezelőtt!) Az 1 százalékokból is több folyt be (közel 500 ezer forint), köszönhetően az erről rendelkezőknek.

Kiadásaink zöme a saját erős és vállal-

kozótól megrendelt útjavítás (Kocséri út, dűlőutak javítása) közel 12 millióért. Bér és járulékra 2,3 milliót, üzemanyagra 2,4 milliót, karbantartásra-javításra 1,7 milliót, ösztöndíjakra 610 ezer forintot költöttünk. (A 2015. év végleges gazdálkodási mutatói a zárszámadási beszámolóban lesznek megismerhetők.)

A Szentkirályért Közalapítvány december 20-án tartotta szokásos karácsonyi ünnepségét a Művelődési Házban. Iskolásaink igazán látványos és bájos műsorokkal, táncaikkal olykor könnyesalagatóan meghitt hangulatot varázsoltak a teltházas közönségnek.

Szabó Gellért a Kuratórium tagja, ismertette az évre jellemző legfontosabb eseményeket. Így szólt arról, hogy az Alapítvány közhasznú jogállásának, és az alapító okirat módosításának bejegyzése nem várt izgalma-

Egyszerűsödnek a közigazgatásban intézhető ügyek

2016. január 1-jén lép hatályba az a közigazgatási bürokráciacsökkentéssel összefüggő törvénymódosító csomag, amely eredményeképpen egyszerűbb, gyorsabb és hatékonyabb közigazgatási rendszer alakul ki. Ezzel egyidejűleg több hatósági eljárás díja csökken, egyes eljárások ingyenessé válnak.

Az elfogadott törvénycsomag több törvényt is módosít, a gyakorlati tapasztalatok alapján egyszerűsítve a közigazgatási ügyeket. A közigazgatási bürokráciacsökkentés jegyében felülvizsgálatra kerültek az általános eljárási szabályok, amely minden közigazgatási ügyre kiterjedő egyszerűsítést eredményez. Az ügyintézési határidők nagy része is csökkeni fog. A bürokráciacsökkentés keretében egyes engedélyezési eljárások esetében a korábban engedélyhez kötött tevékenységeket a jövőben már bejelentést követően is lehet folytatni. A szabályok módosítása a gyakorlatban jelentkező ügyféli

igények kielégítését célozzák azáltal, hogy meghatározott ügyekben a hatósági eljárásokat idő- és költségtakaróssá teszik.

Az állami rezsicsökkentés kérdéskörében a lakosság véleményének megismerése érdekében az állam 2015. év nyarán konzultációt tartott a megyei kormányhivatalok bevonásával, amelynek során közel 400 ezer ember nyilvánította ki a véleményét. A 2016. január 1-jén hatályba lépő módosítások eredményeképpen ingyenes lesz: a személyazonosító igazolvány és személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolvány (vagyis lakcímkártya) kiállítása, pótlása; családi állapot-változással összefüggő névváltozás miatt indult hatósági eljárások; eltulajdonított okmányok pótlása; gyermekek útlevelének kedvezményes kiállítása; gépjárművezetői engedély kiállítása első alkalommal; mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványának pótlása; hatósági erkölcsi bizonyítvány (évente négy

alkalommal); tulajdonjog, és haszonélvezeti jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése (öröklessel összefüggésben, hagyatékátadó végzés alapján); oktatási igazolvány (diákigazolvány, pedagógusigazolvány, oktatói igazolvány); felsőoktatási képzésre jelentkezés, jelnyelvi tolmács névjegyzékbevétele; lakóépület bontási, építési, és használatbavételi engedélyezési eljárása (a 160 m²-nél kisebb hasznos alapterületű ingatlan esetén); adóhatósági igazolás; cégiratok kiállítása, és cégnilvántartásban szereplő elektronikus okiratok megküldése; cégek éves számviteli beszámolójának közléte; üzlet működési engedélyre iránti eljárás; vállalkozói igazolvány kiállítása, pótlása; népi iparművészeti igazolvánnyal kapcsolatos eljárások; mezőgazdasági és erdészeti gépközlelői jogosítvány kiállításával kapcsolatos eljárás.

(Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal)

ÉTEK, TIPPEK, FORTÉLYOK

Mákos csoda

Hozzávalók: - a tésztához: 25 dkg finomliszt, 3 dkg vaj, 1 csomag sütőpor, 10 dkg porcukor, 3 db tojássárgája, 0,5 dl tej

- a töltelékhez: 5 evőkanál erdei gyümölcslekvár, 20 dkg vaj, 20 dkg porcukor, 20 dkg finomliszt, 20 dkg darált mák, 1 csomag sütőpor, 1 citrom reszelt héja, 1 csomag vaníliás cukor, 3 db tojásfehérje, 2 dl tej (annyi tej, hogy piskótasűrűségű tésztát kapjunk)

A tészta összes hozzávalóját összegyűrjük. Két részre osztjuk. Az egyiket egy kivajazott tepsibe tesszük (kb. 25x40 cm-es) és lekvárral megkenjük (az erdei gyümölcsös igazán különleges, de izlés szerinti lekvárt használhatunk).

A töltelékhez a vajat a cukorral habosra keverjük, beletesszük a lisztet, a darált mákot. És annyi tejet, hogy piskóta sűrűségű tésztát kapjunk. Belekerül a sütőpor, a citromhéj, a vaníliás cukor, aztán a végén a 3 tojásfehérje keményre vert habja. A lekvárral megkent tésztára rásimítjuk a tölteléket.

Erre ráhelyezzük a második tésztát, amit tojással megkenünk, majd megszurkáljuk és 180 fokon tűpróbáig sütjük (sütési mód: alul-felül sütés).

Jó étvágyat kíván

Kenyeresné Zsuzsika

Képek a fotóalbumomból

December időjárása

Nagyon kellene a fagy – mondták a földműveléssel foglalkozók – mert csökkentené a kártevők számát. Való igaz, hogy az utóbbi években elmaradtak az ekejárásig hatoló fagyok, és ez kedvezett a jövevény gazdabosszantó kártevőknek. Az elmúlt decemberről el lehet mondani, hogy enyhe volt, igaz, hogy ez a hónap a tél eleje, és átmenet a késő őszi és a tél között. Általában öt karácsonyból kettő havas szokott lenni. A mostani karácsonyunk határeset volt, kilátásban a fehér karácsonnyal. A hőmérséklet maximuma a hónap elején 5-6 C fokkal indult, majd fokozatosan csökkent a hónap végére 2 C közelébe. Számottevő fagyok sem voltak, csak némi deresedés mutatkozott a hónap közepétől. A hideg az év végén kezdett mutatkozni. Ritka látvány volt 30-án a vonuló darvak csapata, amik a közeledő hideg hullám elől költöztek melegebb vidékekre. E sorok írója nem is emlékszik ilyen késői költözködésekre. Eddig a legkésőbbi vándorútra december első napjaira emlékszem. Ami hátrány volt decemberben az időjárást illetően az, hogy csapadék alig esett, annak ellenére, hogy napsütésben is alig volt részünk. A decemberben lehullott csapadék már a jövő évi vegetációt szolgálná. Persze előnye is van a kevés víznek, az hogy a mesterségesen kijuttatott növényi tápanyagok a növények gyökérzónájában maradtak, és lemosódással nem rombolták az amúgy is agyongerhelt talajvíz minőségét. Csapadék viszonyok: 6-án 0,3 mm, 9-én 0,5 mm, 18-án 2,4 mm, 20-án 0,2 mm, 21-én 0,2 mm. Összesen: 3,6 mm. A sokévi átlag: 46 mm. Az elmúlt évben összesen: 495 mm. 2014. évben 859 mm. A sokévi átlag: 535 mm. A nyugvó talajvízszint január 1-én 260 cm-en volt. Ez az érték egy évvel ezelőtt 210 cm volt.-Vecsei.-

Az év rovára

Az év rovarának választották 2016. évre a mezei tücsköt. A választási lehetőséget a Természettudományi Múzeum írta ki internetes szavazási lehetőséggel. Tücskünk kapta a legtöbb szavazatot, megelőzve a kisasszony szitakötőt, és a szarvasbogarat. Ki ne ismerné fel ezt a kecses, fényes fekete (a nőstények barnás feketék) 2 cm-es nagyságú szárnyas, de még is repülni nem tudó rovar. Egyedszámuk csökkenőben van az intenzív gazdálkodás következtében. Élőhelyük áldozatul esik a talajművelésnek, és a rovarirtó szereknek. Élőhelyük rétek, legelők, árokpartok, kertek. Április végétől június közepéig hallhatjuk a jellegzetes tücsökciripelést. A hímek „énekelnek” így csalják a nőstényeket magukhoz a lakójáratukhoz. Lakásuk 20-30 cm-re nyúlik a föld alá. A hím a járat előtt néhány négyzetcentiméteres gondosan kitakarított területen várja a szerelemittas nőstényeket. Tücskünk részben ragadozó, másik rovarokat zsákmányol, és maradék nélkül elfogyasztja. Természetesen bőven fogyaszt növényi táplálékot is. A hímek egymás között is adáz harcot vívnak. A harc rendszerint a vesztes végtagjainak elvesztésével ér véget. A tücskökre szívesen vadásznak a macskák, a vércsék, ölyvek, hiszen jó kiadós falat. Kitűnő terráriumi etető anyag. A golyák ügyesen még a járatukból is kiszedik. Gyerekek számára kedvenc játék népi mondókák kíséretében szalmaszállal előcsalogatni „házából”. Védjük ezt a kedves, ártatlan kis rovar. V.F.

Szeretettel várjuk a Szentkirályi Táncsoport

Farsangi Báljára,

mely 2016. február 6-án, 19 órakor veszi kezdetét a szentkirályi Sportszarnokban!

Sztárvendég:

Péter Srámek

TOMBOLA

Zene: CASINO ZENEKAR

Táncavalkád: "RETRO"

Vezetőváltás a nyugdíjas klub élén

László Benjaming választotta a nyugdíjas klubtagok többsége a klub élére december 9-én. Az addigi vezető Dittrich Attila nem kívánta tovább ellátni a sok gonddal, bajjal járó tisztséget. A klubtagok megköszönték Attilának az eredményes munkát. László Benjaming külön nem kell bemutatni, hiszen aktív résztvevője községünk valamennyi rendezvényének, ha nem szervező, akkor fakanállal a kezében készíti a finom étkeket. Sikeres, jó munkát kívánunk a klub élén is. _szerk_

Fő a nyugalom!

Nem vagyok ideges!

Nem, nem, és nem!!!

A türelem olyan erény, melyre akkor van a legnagyobb szükség, mikor a legkevesebb van belőle.

A nyugalom az idegesség elrejtésének művészete.

A harag tüzének a füstje megfojtja a szeretetet.

Az élet manapság az egyik nyugtatótól a másikig tart.

A megelégedettség gyakran csak a lustaságból fakad.

Stresszes az életed, ha az egyetlen dolog, ami nyugalmat áraszt körülötted, a gyógyszeres dobozban rejlik.

Ha belül nem találsz nyugalmat, kívül kár keresni.

A nyugalmat nem utolérni, hanem bevárni kell.

Az agy olyan, mint a vízforráló, minél kevesebb van benne, annál gyorsabban forr fel.

FONTOS!

Az újság cikkek leadási határideje az alábbiak szerint módosul:

minden hónap 3. napjával bezárólag. Ettől eltérés csak előzetes egyeztetés esetén lehetséges. A cikkeket lehetőleg elektronikus formában kérjük a szerkesztőség címére: sztkhirmondo@gmail.com

A hirdetésekkel kapcsolatos tudnivalók

Előfizetőknek: az apróhirdetés évi egy alkalommal ingyenes, továbbiakban 10.- Ft szavanként. Nem előfizetőknek 20.- Ft szavanként. **A keretes hirdetés az alábbi táblázat szerint. Eltérés az előfizetők részére 50% kedvezmény. A hirdetést minden esetben bizonylatolás kíséri.** A hirdetés árának befizetését a Polgármesteri hivatal pénztárában, vagy az újság szerkesztőjénél lehet.

Hirdetési tarifák

1/1 oldal	230x180 mm	10000. Ft.
1/2 oldal (álló, fekvő)	180x125 mm	6000. Ft.
1/4 oldal (álló, fekvő)	125x90 mm	5000. Ft.
1/8 oldal	90x60 mm	3000. Ft.
1/16 oldal	60x45 mm	1000. Ft.

A fenti összegek az Áfát nem tartalmazzák. Számlaszám a befizetésekhez: 11732208-15338246

SZENTKIRÁLYI HÍRMONDÓ független közéleti lap

Megjelenik havonta. Kiadja: Szentkirály Község Önkormányzata. Felelős kiadó: Szabó Gellért polgármester, telefon: 76 597 011, E-mail: polgarmester@szentkiraly.hu. Felelős szerkesztő: Vecsei Ferenc, telefon: 06 70 214 1325. Munkatársak: Katzné Almási Zsuzsanna, Balázs Hajnalka Ielkész, Kenyeres Ambrusné, Tóth Baranyi Mariann könyvtáros, Takácsné Kis Márta, Varjúné Széchenyi Marianna, Vörös Boglárka, Kenyeres Dénes, Kenyeres Tibor, Kutasi Ferenc, Molnár Zsolt plébános, Szabó Gellért polgármester. Szerkesztőség címe: Polgármesteri Hivatal Szentkirály, telefon: 06 76 597 011, E-mail: sztkhirmondo@gmail.com.

Készül 350 példányban. Nyomda: Kécske Nyomda Kft. Tiszakécske T. 06 76 441 519, Felelős vezető: Tóth Géza. További információk a www.szentkiraly.hu honlapon.